

Riječ urednika

Pokretanje novog časopisa obično je povezano s nizom pitanja na koja osnivači trebaju pronaći zadovoljavajuće odgovore kako bi nakon toga potencijalne suradnike i čitatelje uvjerali da se radi o projektu koji zaslužuje njihovo povjerenje te ulaganje vremena i energije u nešto što je novo i što tek u budućnosti treba pokazati pravu kvalitetu. Ideja o pokretanju časopisa pod nazivom „Časopis za socijalne djelatnosti“ rodila se u razgovoru glavnog urednika i Biserke Matešić, direktorice Naklade Slap, vezanom uz situaciju u širokom području na koje se odnosi pojam „socijalnih djelatnosti“, a osobito uz činjenicu kako o brojnim aktivnostima uključenih dionika, rezultatima uspješnih (ili manje uspješnih) projekata, rezultatima istraživanja, teorijskim promišljanjima, prikazima najboljih primjera prakse te o djelovanju i razmišljanju brojnih stručnjaka koji djeluju u području socijalnih djelatnosti ne postoji dovoljno informacija, a ni otvorenih prilika da se o njima stručna i šira javnost informira. Jedno od temeljnih pitanja na koje je trebalo odgovoriti pri pokretanju novog časopisa jest ono vezano uz njegovo profiliranje na kontinuumu znanstveno-stručni raspon. Naime, profiliranje časopisa pretežno u jednom ili drugom kutu ovog kontinuuma usko je povezano sa svim ostalim elementima pripreme te konačno njegove recepcije u odgovarajuće zastupljenim krugovima čitatelja. Raspravljajući o odgovoru na ovo temeljno pitanje, uredništvo časopisa, koje je sastavljeno od znanstvenika i stručnjaka s dugogodišnjim znanstveno-istraživačkim, teorijskim i praktičnim iskustvom u različitim područjima socijalnih djelatnosti, zaključilo je kako ovaj časopis treba koncipirati na način da prije svega zadovolji primjerenu razinu kriterija znanstvenog i stručnog pisanja koje će svima zainteresiranima za socijalne djelatnosti biti od interesa i koristi. Kroz ovaj časopis će se na jednaki način poticati pisanje i objavljivanje stručnih i znanstvenih članaka, uz uvjerenje kako će autori prepoznati važnost projekta koji želi biti inkluzivan i prije svega utjecajan. Inkluzivan u smislu prožimanja različitih perspektiva sagledavanja jednog zajedničkog područja (socijalnih djelatnosti) iz diskursa stručnjaka – praktičara, znanstvenika, istraživača i teoretičara, ali i donositelja odluka te konačno, ali nipošto manje važno, korisnika. Svjesni činjenice kako se o uspjehu u području socijalnih djelatnosti može govoriti jedino u kontekstu kvalitetne suradnje i sinergije svih dionika, ovaj će časopis ponuditi priliku svima da se „susretnu“ na jednom mjestu i da na ravnopravnoj osnovi prezentiraju svoje radove. Časopis želi biti utjecajan na način da bude puno više od još jednog mjesta na kojem samo članovi akademske zajednice na relativno zatvoreni način i široj stručnoj javnosti ponekad nedovoljno razumljivim znanstvenim jezikom pišu o temama kojima se bave. Nasuprot tome duboko smo uvjereni kako područje socijalnih djelatnosti treba stručne i znanstvene radove koji će biti u stanju poticati kvalitativne promjene, koji će inspirirati stručnjake i znanstvenike za nadogradnju ovog područja, koji će donositelje odluka informirati i poticati na bolje uređenje onih sustava koji se odnose na socijalne djelatnosti te, konačno, koji će korisnicima usluga u području socijalnih djelatnosti osiguravati bolje i kvalitetnije usluge. S tim u vezi radovi koji će se smatrati posebno prikladnim i važnim za ovaj časopis odnose se na inovativne (ili eksperimentalne) modele stručne prakse u socijalnim djelatnostima, prikaze uspješnih programa i modele aktivnosti u socijalnim djelatnostima, radove koji su usmjereni na nove ideje za unapređenja stručne prakse temeljene na teorijskim promišljanjima, rezultatima provedenih istraživanja ili ranijim iskustvima, evaluaciju provedenih aktivnosti i programa, prikaze uspješnih partnerstava i suradnje između dionika, prikaze projekata koji su u tijeku ili su dovršeni, prikaze i planove programa cjeloživotnog obrazovanja, supervizijskih programa i programa organizacijskog savjetovanja, komentare, analize i osvrtne na zakonske tekstove, podzakonske propise, strategije i planove osnivača i donositelja odluka u socijalnim djelatnostima, primjere najboljih praksi iz međunarodne suradnje i inozemnih iskustava te druge članke relevantne za unapređenje prakse socijalnih djelatnosti.

Pored tih temeljnih pitanja vezanih uz profiliranje časopisa trebalo je odgovoriti i na niz ostalih koja se odnose na unutarnju strukturu časopisa, dinamiku izlaženja, jezik, poblize određenje područja koja će se časopisom pratiti, potencijalne krugove suradnika pa sve do pitanja kao što su ambicije uredništva u vezi budućeg referiranja časopisa u bazama, pitanja vezanih uz grafičko oblikovanje te brojna druga. Što se tiče unutarnje strukture časopisa, predviđeno je da se on općenito koncipira kroz niz rubrika koje će se djelomice izmjenjivati iz broja u broj, a uključivat će, među ostalim, rubrike kao što su: iz prakse socijalnih profesija, teorija i istraživanja u socijalnim djelatnostima, međuresorna suradnja, međunarodna suradnja, etika u socijalnim djelatnostima, razgovor sa stručnjacima, korisnička perspektiva, dokumentacija, prikazi (knjige, stručni i znanstveni skupovi i drugo). Časopis će imati relativno otvoren format u tom dijelu, što znači da će se prema potrebi otvarati nove rubrike, a neke od navedenih mogu biti više ili manje zastupljene u pojedinom broju. Što se tiče dinamike izlaženja, ambicija je uredništva da objavljuje dva broja godišnje, a tek će buduće razdoblje pokazati hoće li to uistinu biti moguće te postoji li zadovoljavajući broj radova za to. Budući da je jedan od ciljeva ovog časopisa upravo da potakne sve one koji možda do sada nisu svoje aktivnosti prezentirali u pisanom obliku, mi čvrsto vjerujemo kako je ta ambicija realna. Što se tiče jezika na kojem će se radovi objavljivati, odlučeno je kako će časopis izlaziti na hrvatskom jeziku, a sažeci će biti dostupni i na engleskom jeziku. U budućnosti će uredništvo razmotriti eventualnu potrebu objavljivanja na nekom od stranih jezika. Časopis će se orijentirati na članke koji se odnose na stručni i/ili znanstveni doprinos aktivnostima koje se provode prije svega u sustavima socijalne skrbi, zdravstva, civilnog sektora, lokalne i regionalne samouprave te obrazovanja. Također, časopis će nastojati razviti suradnju s tijelima nadležnim za administrativno upravljanje ovim sustavima na različitim razinama, a s ciljem otvaranja mogućnosti da se o planiranim ili donesenim temeljnim propisima ili provedbenim aktima stručna, znanstvena, ali i šira javnost primjereno upozna. Časopis će, dakako, razvijati suradnju s ostalim srodnim časopisima u zemlji i svijetu te s predstavnicima javnih medija koji mogu imati značajnu ulogu u procesu diseminacije. Buduće aktivnosti, osobito članova uredništva časopisa, bit će usmjerene i na organiziranje primjerenih oblika edukacije za potencijalne autore kojom će biti poblize informirani o načinu izrade priloga za časopis, motivirani i koja će im otkloniti eventualni strah od pisanja članaka. O konkretnim aktivnostima vezanim uz to, časopis će informirati potencijalno zainteresirane suradnike putem svoje mrežne stranice <https://socijalne-djelatnosti.nakladaslap.com/>. Što se tiče kruga suradnika, potencijalnih autora radova, tu spadaju svi oni koji svojim stručnim, znanstvenim, korisničkim, medijskim ili drugim iskustvom i djelovanjem mogu dati doprinos razvoju područja, kritički uputiti na potrebe i mogućnosti poboljšanja stanja u socijalnim djelatnostima, utjecati na to da se ono bolje uredi ili da se percepcija socijalnih djelatnosti unaprijedi. Časopis će povremeno s obzirom na uočenu potrebu izlaziti kao tematski broj, što je slučaj i s ovim, prvim brojem, koji smo tematski profilirali naslovom „Socijalne djelatnosti u (post)kriznim uvjetima“.

Početak pripreme prvog broja časopisa odvijao se u vrijeme koje se smatra krizom velikih razmjera. Prvenstvo tu mislimo na pandemiju COVID-a-19, a u Republici Hrvatskoj kriza je dodatno pojačana s dva razorna potresa u Zagrebu i na području Banovine. Tijekom rada na pripremi prvog broja pojavila se nova kriza globalnih razmjera s ratom u Ukrajini. Sve te krize bitno i neposredno utječu i na socijalne djelatnosti kako u smislu načina rada stručnjaka, definiranih prioriteta u djelovanju brojnih službi, novih kompetencija koje su potrebne pa sve do potrebe novih programa i projekata, novih rješenja u području pravne regulative, a dakako i novih usmjerenja u području znanosti, uključujući istraživačke i teorijske doprinose nadilaženju postojećih kriza ili preveniranju budućih. S tim u vezi smatrali smo opravdanim da u ovom prvom tematskom broju otvorimo priliku da se barem o nekim aspektima krize kroz radove nekolicine autora elaboriraju pojedina pitanja te da se kroz niz prikaza i jedan intervju uputi na djelovanje nekih od institucija i službi zahvaćenih kriznim događajima. Radovima prezentiranim u prvom broju ni izdaleka nismo sveobuhvatno prikazali sve ono što je obilježavalo i još uvijek obilježava socijalne djelatnosti u vrijeme krize, ali ipak daje određeni uvid u neka područja i teme. Sigurni smo kako će u narednim brojevima biti novih priloga posvećenih ovoj temi, a čemu bi trebala pripomoći i puno šira promocija novog časopisa koji je, unatoč našim nastojanjima da se časopis promovira prije izlaženja prvog broja, još uvijek za mnoge nepoznanica.

Kao glavni urednik ovim putem zahvaljujem članovima uredništva, koji su garancija zadanih vrijednosti ovog časopisa, na uključenju u ovaj projekt. Osobno vjerujem, a uvjeren sam da tako misle i svi članovi uredništva, u uspjeh novog Časopisa za socijalne djelatnosti, u čemu će nam trebati pomoć brojnih suradnika, uključujući prije svega autore radova i recenzente, ali i svih ostalih koji nas svojim idejama, prijedlozima i kritikama mogu uputiti na potrebna poboljšanja kako bi ovaj časopis zaista postigao svoju svrhu i cilj. U ime svih članova uredništva koristim priliku da zahvalim svima koji su se odazvali na suradnju u pripremi ovog prvog broja, a također i Nakladi Slap, koja je prepoznala važnost ovako koncipiranog časopisa te osigurala potrebne preduvjete za njegovo pokretanje.

GLAVNI UREDNIK

Nino Žganec

Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Nazorova 51, 10 000 Zagreb